NITO

Finansminister Jan Tore Sanner
Kopi: KD, KMD, OED, KLD, NFD,
HOD, SD og Stortingets finanskomite

19.08.2020

Innspill til regjeringens budsjettkonferanse august 2020
NITO er Norges største fagorganisasjon for ingeniører og teknologer med over 92 000 medlemmer i alle sektorer. Etter et krevende år for både virksomheter og arbeidstakere er det nå viktig å sette inn nye, samt styrke eksisterende virkemidler for å sikre sysselsetting og verdiskaping.

Etter- og videreutdanning
Studiepoeng og dagpenger
NITO er svært positive til at perioden ledige kan motta dagpenger kombinert med utdanning som gir studiepoeng har blitt forlenget ut 2020. Det vil styrke permitterte og arbeidslediges muligheter for å komme tilbake i arbeid og gi arbeidsgivere bedre kvalifiserte arbeidstakere. Utsiktene på arbeidsmarkedet er likevel svært usikre for 2021, noe også regjeringens utvidelse av permitteringsadgangen indikerer.

- NITO mener vi er i en svært usikker situasjon for arbeidsmarkedet. Derfor bør muligheten til å ta etter- og videreutdanning med studiepoeng utvides til hele 2021 og helst gjøres permanent.

Bransjeprogram
Kunnskapsdepartementet presenterte i vår en kompetansepakke på 190 millioner kroner, i forbindelse med koronapandemien. Herunder 100 mill. kr. til treparts bransjeprogrammer og 50 mill. kr. til nettbaserte kurs. Senere kom ytterligere midler til UH-sektoren for å tilby nettbaserte kurs.

Bransjeprogrammene viser på sitt beste hvordan samarbeid mellom partene i arbeidslivet og utdanningssektoren kan bidra til å styrke relevans i kompetansetilbudet. Ordningen bør videreføres med mulighet for å utvikle nye tilbud som arbeidsplassene, arbeidsledige og permitterte har behov for. For enkelte bransjer, f.eks. industri, olje og gassnæringen og maritim sektor, bør ordningen videreføres også i 2021.

- Bransjeprogrammene innen elektro-/automasjon- og elkraft-/fornybarnæringen og innen olje- og gassnæringen bør videreføres med nye bevilgninger for 2021

Sirkulær startpakke for kommunene
Utilstrekkelige teknologiske løsninger, manglende koordinering i offentlig forvaltning og kunnskapshull er blant faktorene som trekkes frem som barrierer i å utløse potensial for sirkulærøkonomi i Norge. Hvis vi skal bli et foregangsland i utviklingen av sirkulærøkonomi, er vi nødt til å møte disse med konkrete tiltak.

Gjennom å styrke kommunenes sirkulærøkonomiske arbeid vil vi:
1. Skape nye arbeidsplasser
2. Bidra til reduksjon av utslipp

3. Redusere norske kommuners kostnader

Kommunene kan ha og har en avgjørende rolle i å få fart i den sirkulære omstillingen av samfunnet. Gjennom lokal samfunnsplanlegging kan kommuner bidra til å redusere klimaavtrykket betydelig innen innovasjon og infrastruktur, samferdsel og matproduksjon. NITO foreslår å etablere en startpakke for kommunene etter modell av realfagskommuner.

- NITO ber om kroner 30 millioner til en sirkulær startpakke for norske kommuner

En reell tiltakspakke for maritim sektor
Norges maritime industri står fortsatt overfor sin mest alvorlige utfordring i moderne tid. Sektoren har ikke rukket å få en «tradisjonell» oppgang etter oljekrisefallet i 2014. Vi får nå et fall etter et fall, og næring og kompetansemiljøer risikerer å reduseres betraktelig fra 2014-nivå. Tiltakene som har kommet gjennom ulike pakker og i revidert nasjonalbudsjett har dessverre liten effekt i forhold til det fallet i sysselsetting vi nå ser ut til å stå overfor. Det er viktig at statsbudsjettet for 2021 bidrar til å sikre sysselsetting, verdiskaping og kompetansemiljøer i den fasen næringen nå er på vei inn i.

- NITO, sammen med de andre arbeidstakerorganisasjonene tilknyttet den maritime klyngen, etterlyser tiltak som kan sikre sysselsetting, verdiskaping og kompetansemiljøer umiddelbart. Vi viser til felles brev fra fagorganisasjonene om dette

CCS
Karbonfangst og lagring (CCS) kan bli et grønt industrieventyr for Norge, og et av våre viktigste bidrag for å redusere de globale klimagassutslippene. Norge er unikt posisjonert for å ta en ledende rolle innen karbonfangst og -lagring, ikke minst på grunn av kompetansen i leverandørindustrien. I dagens situasjon er ressurser ledige og tilgjengelige, og det er svært viktig å få i gang ny aktivitet raskt. NITO mener derfor framdriften i prosjektet mot fullskala verdikjede for karbonfangst og -lagring må sikres.

- Det må fattes beslutning om å finansiere fullskala verdikjede for CCS for både Klemetsrud og Brevik i forbindelse med behandlingen av statsbudsjett for 2021

Styrke rekrutering og utvikling i helse
Helse- og omsorgssektoren står overfor langvarige utfordringer som følge av koronakrisen. Både førstelinje for smittebehandling og smittevern samt ansatte med ansvar for testing og analyse hadde allerede før krisen presset kapasitet. Koronasituasjonen har vist oss at dagens grunnbemanning i helsesektoren ikke er bærekraftig for utfordringene framover. Det er dessuten etterslep på etter- og videreutdanning i sektoren.

- Statsbudsjettet for 2021 må sette av midler som tar høyde for langvarig økt behov for personell, nødvendig opplæring samt innkjøp og vedlikehold av teknisk utstyr. Økt grunnbemanning med rett kompetanse og utstyr med god kvalitet vil sikre kontinuitet i tjenestene.

Statens vegvesen
I 2019 var Statens Vegvesen gjenstand for to store reformer/omstillinger: regionreformen og overgang fra geografiske regioner til landsdekkende divisjoner. Da reformene ble iverksatt, mistet

Vegvesenet mye verdifull kompetanse. Bl.a. ble ca. 1 400 ansatte og deres oppgaver overført til de nye fylkene. Om lag 1 000 ansatte sa opp som følge av usikkerhet og uro.

NITO er bekymret for at Statens vegvesen per i dag ikke har ressurser til å løse alle lovpålagte oppgaver og oppfylle samfunnsoppdraget på en tilfredsstillende måte. Ingeniørkompetanse innen veifaglige oppgaver som utbygging og drift/vedlikehold er kraftig redusert.

Vi er farlig nær en situasjon hvor landet ikke har en statlig vegadministrasjon som kan ivareta dagens infrastruktur, utvikle denne, ivareta trafikksikkerhet, utvikle det digitale vegnettet, påvirke klimabelastningen fra samferdselssektoren eller ivareta dagens sektoransvar innen samferdsel.

- NITO ber regjeringen i 2021-budsjettet styrke finansieringen av Statens Vegvesen slik at organisasjonen reelt kan oppfylle sitt samfunnsoppdrag

Med vennlig hilsen

Trond Markussen
President

Steinar Sørlie
Generalsekretær